

2009 m. liepos 12 d. numatoma Lietuvos valstybės vadovų kaita, šią dieną savąjį darbą baigs Prezidentas

Valdas ADAMKUS (kilęs iš Kauno).

Ką žinome ir nežinome apie savus paskutiniųjų šimtmečių vadovus?

Kas ir iki kurio meto yra vadovavęs Lietuvai:

iki

2004-04-06 (nušalintas) Rolandas PAKSAS (gim. Telšiuose),

1998-02-26 Algirdas Myk. BRAZAUSKAS (g. Rokišky),

1993-02-25 (nuo Valstybės atkūrimo 1990-03-11) Vytautas LANDSBERGIS (g. Kaune);

1953-05-30 (prie SSSR valdymo) Jonas ŽEMAITIS (g. Palangoj);

1940-06-15 (SSSR okupacija; išvyksta vėl) Antanas SMETONA (g. Užulėny, Ukmergės r.),

1926-12-17 (nušalintas) Kazys GRINIUS (g. Selemos Būdoj, Pašešupio ar kitaip Starapolės ap.),

1926-06-07 Aleksandras STULGINSKIS (g. Kutaliuose, Šilalės r.),

1919-01-02 Stasys ŠILINGAS (g. VILNIUJ),

1918-02-16 ar iki 17 d.? (paskelbus Valstybės atkūrimą) Jonas BASANAVIČIUS (g.

Ožkabaliuose, Vilkaviškio r.);

1795 m. Stanislovas Augustas Poniatovskis (g. Baltarusijoje),

(1764)* 1763 m. Augustas III - Friedrich August (g. Drezdene, Saksonijoje; dab. Vokietijoje, kur buvo VDR),

1733 m. Augustas II (g. Drezdene, Saksonijoje; dab. Vokietijoje, kur buvo VDR),

1709 m. Stanislovas Leščinskis (g. Lvove, atv. iš Poznanės),

(1697) 1696 m. Jonas Sobieskis (g. Lenkijoje),

(1674) 1673 m. Mykolas Kaributas Višniaveckis (g. Lenkijoje),

(1669) 1668 m. Jonas Kazimieras (Vaza),

1648 m. Vladislavas Vaza (g. Lobzove, Lenkijoje),

1632 m. Zigmantas Vaza (g. kalėjime švedų valdose),

(1588) 1586 m. Steponas Batoras - Batory Ištvan, turkų įsiūlytas vengrų didikas (g. Transilvanijoje?),

(1576) 1574 m. Henrikas Valua (Aleksandras Eduardas) (g. Fontenblo Prancūzijoje, ir pabėgo į Prancūziją, ją valdyti),

(1573) 1572 m. Žygimantas Augustas ir

- 1569 m. Lietuvos valstybingumo susivaržymas Liublino unija,

1548 m. Žygimantas II (Aleksandras),

1506 m. Aleksandras,

1492 m. Kazimieras,

1440 m. Žygimantas (Sigismund) (žinom tik šiuo, - krikšto vardu),

1432 m. Švitrigaila,

1430 m. Vytautas,

1392 m. Jogaila,

1382 m. Kęstutis,

1377 m. Algirdas,

1345 m. Jaunutis,

1341 m. Gediminas,

1316 m. VYTENIS;

iki 1294-95 m. ganėtinai tvirtų duomenų apie vadovavimą Valstybei veik neturime (tad čia pateikiama šie galimi iš 3):

pagal Stasį Naginską (LNB rankr. F116-79-32p.), iki

1294 m. Butgirdas,

1285 m. Daumantas,

1281 m. Traidenis,

1270 m. Švarnas,

1269 m. Vaišelga,

1264 m. Treniota...

pagal Tomą Baranauską, iki

1295 m. Butvydas,

1291 m. Butigeidis,

1285 m. Daumantas,

1281 m. Traidenis,

1269 m. Švarnas,

1267 m. Vaišalgas,

1264 m. Treniota...

pagal kt. mažiau patikimus? slavų-krikščionių jr. (par. G.Papinigio), iki

1294 m. Butvydas (Пукувере; Лютувер),

1292/1291 m. Budigeidis/Budikydas,

1284 m. Narimantas,

1282/1281 m. Traidenis,

1280 m. Trabus (gal Trabys/Trobys?),

1278 m. Giliginas,

1275 m. Gerimantas (Гермунд), Šventaragio sūnus,

(1270/1269 m.?) Viligaila (Vilniaus paveldėtojas?),

1269 m. Švarnas,

1268/1267 m. Vaišelga,

1264 m. gegužė Treniota,

1264 m. sausis? Tautvila...

Kiek daugoka klausimų, ypač nuo pat 1219 metų, kai septyni Lietuvos žemių valdovai Živinbutas (iki Jotvos), Daujotas su broliu Viligaila (Neries Aukštaičių), Dausprungas su broliu Mindaugu (Deltuvos-Nalšios?), Žemaičių Erdvilas ir Vykintas (vėliau šventės pergalę Saulės mūšyje?), dalyvaujant dar 14-ai žemesniųjų lietuvių kunigaikščių sudarant taiką su Volyne (,)

galėjo ir tiesiogiai įtakoti būsimą Lietuvos apvienijimą. Rasime dar daugybę ir visai netikėtų atsakymų.

O vieną jau žinome, - nuo 2009 liepos 12 dienos Valstybės vadovo tarnystėje savąjį darbą pradės pirmoji istorijoje Vadovė-Moteris, būsima prezidentė Dalia Grybauskaitė. Kiek žinome, - ji yra gimusi Vilniuje, Lietuvos sostinėje; tad ir jos galių palaikymą

nuo pat pirmojo oro gurdšnio čia įgavusi.

Prisiminę kas birželio 14-osios 1941 metų netektyse buvo nublokšta, pragaišinta iš Tautos atminties; karo sukuriuose nelaisvėn išvežtųjų ir negrįžusių atminčiai skirkime bent šią šventą atminties akimirką ir pamastykime apie juos, save bei savosios Lietuvos Ateitį.

* Skliausteliuose metai (iki 1573), kai Lietuvoje vadovo neturėta.

Giedrius Papinigis